

Individuals with
Disabilities Education Act
(د معلولیت لرونکو اشخاصو
د زده کړې قانون) (IDEA)

برخه C طرز العمل حفاظتونه

ستاسو حقونه
د والدينو په توگه

Washington State Department of
CHILDREN, YOUTH & FAMILIES

گرانو کورنیو،

Washington's Early Support for Infants and Toddlers (ESIT)

(د ډیر کوچنیانو او نوی تگ زده کونکو ماشومانو لپاره د ابتدایي ملاتړ) پروگرام ته ښه راغلاست!

ESIT ور ماشومانو او د هغوی کورنیو یا پاملرنې کونکو ته د زیږون څخه د ماشوم تر دریمې زیږېدنې ورځ پورې خدمت کوي.

د ESIT برنامه د کورنیو، پاملرنې کونکو، Family Resources

Coordinator (FRC) (د کورنۍ د سرچینو همغږي کونکي) او نورو

متخصصینو ترمنځ د همکارۍ پروسه ده چې د هر ماشوم ځانگړي اړتیاوې پوره کولو لپاره به ملاتړ وړاندې کړي. دا پروگرام په کورنۍ متمرکز ده، د روزنې او والدینو او نورو پاملرنې کونکو ته د دوی د ماشوم د ودې ملاتړ لپاره ستراتیژيو وړاندې کولو باندې زور اچولو سره.

ما ته یاد دي کله چې زما لور په لومړي ځل خدمتونه ترلاسه کول پیل کړل. مونږ په هماغه ورځ Individualized Family Service Plan (IFSP) (د انفرادي کورنۍ خدماتو پلان) لپاره د هغې ارزونه او رضایت ترسره کړ. ما ته یاد دي چې د لیدنې وخت پریښودلو کې زما سر چورلېدو چې د دې په دې اړه به څه پیښیږي، پروسه به څه ډول ښکاري، او دا به زما د لور او د هغې ودې لپاره څه معنی ولري.

دا سند هغه پروسه په گوته کوي چې په Washington کې ماشومانو ته د ESIT خدماتو وړاندې کولو لپاره تعقیب شوي او د والدینو او پالنه کونکو لپاره عالي سرچینه ده. د طرزالعملونو د حفاظتونو موخه دا ده چې والدین او پالنه کونکي د دوی د قانوني حقونو او محافظتونو څخه خبر کړي. دا سند خوندي کړئ او بیرته ورته راجع وکړئ که چېرې تاسو د پروسې په اړه یا د والدینو یا پالنه کونکو په توګه د خپل حقونو په اړه پوښتنې لرئ.

Julie، ملګري والدین

د مطالبو لړلیک

1. د شخړو د حل طرزالعملونه 8
څه باید وکړئ کله چې تاسو د خدمت یا پریکړې سره موافق نه یاست.
2. منځګړتوب 8
د یو بې طرفه کس سره یوځای کار کولو یوه لاره څوک چې کولی شي ستاسو د ماشوم په ټیم کې دننه د ستونزې حل کولو کې ملاتړ وکړي.
3. د بې طرفۍ ټاکلی شوی پروسې اوریدنې 9
یو رسمي طرزالعمل چې د بې طرفه اوریدنې افسر لخوا ترسره کېږي کوم چې ممکن وکارول شي کله چې یوه کورنۍ د شکایت جمع کولو لټون وکړي.
4. د اداري شکایتونه 10
یوه رسمي پروسه چې ممکن تعقیب شي که چېرې یوه کورنۍ اندېښنه ولري چې د پروگرام اړتیاوې نه پوره کېږي.
5. استازی والدین 11
تشریح کوي کله چې یو فرد د ماشوم په استازیتوب د عمل کولو لپاره ممکن وسپارل شي کله چې والدین یا بل قانوني سرپرست شتون نلري او څنګه دا کس ټاکل کېږي.
6. د اړیکې معلومات ..... شاته پوښ
Department of Children, Youth, and Families (د ماشومانو، ځوانانو او کورنیو څانګه) کې د ESIT ایالت مشرتابه ټیم ته څنګه ورسېږئ.

1. پیژندنه .....
Individuals with Disabilities Education Act (IDEA) (د معلولیت لرونکو اشخاصو د زده کړې قانون) او *Early Support for Infants and Toddlers (ESIT)* (د ډیر کوچنیانو او نوی تگ زده کونکو ماشومانو لپاره د ابتدایي ملاتړ) پروگرام ته لنډه کتنه چې د IDEA د C برخې لاندې رامینځته شوې.
2. د طرزالعمل حفاظتونو عمومي کتنه .....
د ماشوم د والدین یا پالنه کونکو په توګه ستاسو د حقونو لیست چې خدمتونه ترلاسه کوي.
3. دمخه لیکل شوی خبرتیا .....
د دې اړتیا تشریح چې والدین د ماشوم *Individualized Family Service Plan* (د انفرادي کورنۍ خدمتونو پلان) کې وړاندیز شوي بدلونونه خبرتیا ترلاسه کوي مخکې لدې چې دا ډول بدلونونه رامینځته شي.
4. د والدینو رضایت .....
د والدینو رضایت څه معنی لرلو یوه کتنه او کله چې د ماشوم لپاره د خدماتو ترلاسه کولو ته اړتیا وي.
5. ریکارډونه
ستاسو د ماشوم د محرمیت حق او د والدین په توګه ستاسو د حق توضیحات ترڅو خپل د ماشوم ریکارډونه ترلاسه او بیاکنته یې وکړي.

په Washington کې، د برخې C سیستم د Early Support for Infants and Toddlers (ESIT) (د ډیر کوچنیانو او نوی تگ زده کونکو ماشومانو لپاره د ابتدایي ملاتړ) پروگرام په نوم یادېږي.

Family Resources Coordinators (FRCs)

(د کورنیو سرچینو همغږي کوونکي)، چې د کورنیو سره کار کوي، کولی شي د اضافي توکو وړاندیز وکړي ترڅو کورنیو سره د C برخې لاندې د دوی طرزالعملي حفاظتونو باندې پوهیدو کې مرسته وکړي. دوی هغه لارې هم وړاندیز کولی شي چې تاسو او د کورنۍ نور غړي د مسلکيانو سره ملګرتیا کولی شئ ترڅو ستاسو د ماشوم پرمختیایي اړتیاو پوره کولو کې مرسته وکړي.

پېژندنه

Individuals with Disabilities Education Act (د معلولیت لرونکو اشخاصو د زده کړې قانون) څه شی دی او ستاسو د ماشوم لپاره څه معنی لري؟

Individuals with Disabilities Education Act (IDEA) (د معلولیت لرونکو اشخاصو د زده کړې) اقدام فدرالي قانون دی چې د وړ کوچنیانو او نوی تگ کوونکي ماشومانو (د زیږون عمر - 36 میاشتې) معلولیت لرونکي او د دوی کورنیو لپاره ابتدایي مداخلې خدمتونو شرایط پکې شامل دي. دا احکام د IDEA د C برخه لاندې شامل دي. دا په فدرالي مقرراتو (CFR 34 برخه 303) او د Washington's په پالیسیو او طرزالعملونو کې تشریح شوي.

په Washington کې، د برخې C سیستم د *Early Support for Infants and Toddlers* (ESIT) (د ډیر کوچنیانو او نوی تگ زده کونکو ماشومانو لپاره د ابتدایي ملاتړ) پروگرام په نوم یادېږي. سیستم د کورنۍ ښکېلتیا اعظمي کولو او د ابتدایي مداخلې پروسې په هره مرحله کې د والدینو رضایت یقیني کولو لپاره ډیزاین شوی، د ابتدایي راجع کولو سره پیل او د خدماتو سپارلو او لېږد ته دوام ورکوي.

د ESIT پروگرام کې د طرزالعمل حفاظتونه شامل دي ترڅو د والدینو او ماشومانو حقونه خوندي کړي. والدینو ته باید د دې طرزالعمل حفاظتونو په اړه خبرتیا ورکړل شي لکه څنګه چې په 34 CFR 303.400-438 کې د فدرالي مقرراتو لاندې تعریف شوي، په شمول د 34 CFR 303.430-438 کې د شخړو د حل انتخابونه، ترڅو دوی په فعاله توګه ښکېل شي او د دوی ماشوم او کورنۍ ته وړاندې شوي خدمتونو کې مشرتابه رول ولري. دا د والدینو د حقونو سند د ماشومانو او کورنیو د طرزالعملي حفاظتونو رسمي خبرتیا ده لکه څنګه چې د فدرالي برخې C مقرراتو لاندې تعریف شوي.

د ماشوم او کورنۍ د طرزالعملي حفاظتونو په اړه اضافي معلومات د هر *Family Resources Coordinator* (FRC) (د کورنۍ سرچینې همغږي کوونکي) او د ابتدایي مداخلې خدماتو وړاندې کونکي له لارې شتون لري کوم چې د مداخلې ابتدایي خدمتونو وړاندې کولو کې ښکېل دي.

د طرزالعملي حفاظتونو عمومي کتنه

د دې سند د موخو لپاره، والدين دا معنى لري چې د ماشوم د زېرون والدين، اخیستونکي والدين، قانوني سرپرست، پالونکي والدين يا فرد د زېرون يا اخیستونکي والدين په ځای کې عمل کوي چا سره چې ماشوم ژوند کوي.

د هغه ماشوم د والدين په توگه ستاسو حقونه څه دي چې د ESIT خدمتونه ترلاسه کوي؟

د Washington ESIT پروگرام کې، تاسو، د والدين په توگه، لاندې حقونه لرئ:

- د څو اړخيزې ارزونې او تشخيص حق چې د IFSP په لومړنۍ غونډه کې د Individualized Family Service Plan (IFSP) (د انفرادي کورنۍ خدماتو پلان) پراختيا تعقيب له راجع کولو څخه د 45 کالهيندارو ورځو دننه وي. څو اړخيزه د دوه يا ډيرو مختلفو مسلکي انتظامونو يا ځانگړتياو شکیلتيا معنى لري. د مثال په توگه، د وينا ژبې رنځپوهونکي او ځانگړي ښوونکي.
  - د ارزونې، ارزيايي، د IFSP پرمختگ، د خدماتو همغږي، او طرزالعملي حفاظتونه پرته له کوم لگښت څخه کورنيو ته د ترلاسه کولو حق.
  - د ارزونې ترلاسه کولو حق، که تاسو غوښتنه وکړئ او د هغې لپاره رضایت ورکړئ، په هر وخت کې د سکرينينگ پروسي پرمهال (که کارول کېږي).
  - که چېرې د C برخې لاندې وړ وي، ستاسو د ماشوم او کورنۍ لپاره د مناسب ابتدايي مداخلې خدمتونو ترلاسه کولو حق لکه څنگه چې په IFSP کې په نښه شوي.
  - د سکرينينگ، ارزونو، ارزيايو، او خدمتونو څخه د انکار حق.
  - په ټولو غونډو کې د بلنې او گډون کولو حق په کوم کې چې ستاسو د ماشوم د پېژندنې، ارزونې، يا ټاکلو، يا ستاسو ماشوم يا کورنۍ ته د مناسب ابتدايي مداخلې خدمتونو وړاندې کولو په اړه د وړانديز په اړه پریکړه کول تمه کېږي.
  - ستاسو د ماشوم په پېژندنه، ارزونه، يا ځای پرځای کولو کې، يا ستاسو د ماشوم يا کورنۍ لپاره د مناسب ابتدايي مداخلې خدمتونو وړاندې کولو کې د هر ډول بدلون وړانديز يا رد کولو دمخه د وخت سره ليکلي خبرتيا ترلاسه کولو حق.
  - په طبيعي چاپيريالو کې د هر ډول ابتدايي مداخلې خدمت ترلاسه کولو حق تر هغه حده چې ستاسو د ماشوم پرمختيايي اړتياوې پوره کولو مناسب وي.
  - د شخصي پېژندلو وړ معلوماتو محرمت ساتلو حق.
  - د خپل ماشوم د ابتدايي مداخلې ریکارډ لومړنۍ کاپي پرته له لگښت څخه ترلاسه کولو حق.
  - د هرې ارزونې، تشخيص، او IFSP د کاپي حق کوم چې بايد د IFSP هرې غونډې وروسته ژر تر ژره تاسو ته درکړل شي.
  - د معاینې او بیاکنټې او که چېرې مناسب وي، د خپل ماشوم ریکارډونو تعديل کولو حق.
  - د منځگړيتوب او/يا د والدينو/وراندې کونکي اختلافونو حل کولو لپاره د بې طرفه مناسبې پروسي اوریدلو غوښتنې حق. د اداري شکایت د درج کولو حق.
- د پورته ذکر شويو حقونو سره سره، تاسو وړ گڼل کېږئ چې د C برخې لاندې د ځانگړو طرزالعملونو حفاظتونو څخه خبر شئ. دا حقونه لاندې بيان شوي.

"مناسب ابتدايي مداخلې خدمتونه"

د IFSP پروسي له لارې ټاکل کېږي. IFSP کې بايد د ابتدايي مداخلې د ځانگړو خدماتو بيان شامل وي چې د ماشوم او کورنۍ ځانگړي اړتياوې پوره کړي ترڅو په IFSP کې پېژندل شوي پایلې ترلاسه کړي.

د فدرالي برخې C مقررات

www.gpo.gov/fdsys/pkg/FR-2011-09-28/

pdf/2011-22783.pdf د ابتدايي مداخلې

خدمتونه د خدماتو په توگه تعريفوي چې "د هر ماشوم پرمختيايي اړتياوې پوره کولو لپاره ډيزاين شوي چې د C برخې لاندې وړ دي او د کورنۍ اړتياوې چې د ماشوم پراختيا ته وده ورکوي."

په شخصي توگه د پېژندلو وړ معلوماتو کې شامل دي:

1. ستاسو د ماشوم نوم، ستاسو نوم، يا د کورنۍ د نورو غړو نومونه.
2. ستاسو د ماشوم يا کورنۍ پته.
3. يو شخصي پېژندونکی لکه ستاسو د ماشوم يا ستاسو social security number (ټولنيز امنيت نمبر).
4. نور غير مستقيم پېژندونکي، لکه ستاسو د ماشوم د زېرون نيټه، د زېرون ځای، او د مور د کورنۍ نوم.
5. د شخصي ځانگړتياوو يا نورو معلوماتو ليست چې دا به ممکنه کړي چې ستاسو ماشوم په معقول يقين سره وپېژني.
6. هغه معلومات چې د يو کس لخوا غوښتل شوي وي چې د ابتدايي مداخلې پروگرام په معقول ډول باور لري چې ستاسو د ماشوم هويت پېژني.

تاسو ته به څنگه ستاسو د ماشوم د *ESIT* وړاندې کونکو لخوا د غونډو او خدمتونو وړاندیز شوي بدلونونو څخه خبرتيا درکړل شي؟

ستاسو ليکلي شوی رضایت باید له دې مخکې ترلاسه شي:

- د پرمختيايي سکريټينگ اداره کول ترڅو معلومه کړي چې آیا ستاسو ماشوم د معلولیت لرونکی په توګه مشکوک دی.
- ستاسو د ماشوم ټولې ارزونې او تشخيص ترسره کول.
- ستاسو ماشوم ته د ابتدايي مداخلې خدمتونه وړاندې کول.
- خدماتو ته د پیسو ورکولو لپاره د عامه ګټو يا بیمې يا شخصي بیمې کارول.
- ستاسو په اړه په ځاني توګه د پېژندوړې معلوماتو شريکول.

ستاسو ليکلي رضایت هم باید د ابتدايي مداخلې خدمتونه وړاندې کیدو دمخه ترلاسه شي.

که تاسو رضایت نه چمتو کوئ، نو تاسو باندې به د زور اچولو (جبر) لپاره هيڅ اقدام ونه شي. په بل عبارت، FRC، يا د ابتدايي مداخلې خدمت وړاندې کونکی ممکن ستاسو د رضایت ورکولو څخه د انکار ننگونې لپاره د مناسبې پروسې اوریدنې کړنلارو څخه کار وانخلي.

دمخه ليکل شوی خبرتيا باید په مناسب وخت کې تاسو ته درکړل شي مخکې له دې چې د ابتدايي مداخلې خدمت وړاندې کونکی ستاسو د ماشوم د پېژندنې، ارزونې، يا ځای پرځای کولو، يا ستاسو ماشوم او ستاسو کورنۍ کې د مناسب ابتدايي مداخلې خدمتونو وړاندیز پيل يا بدلولو وړاندیز وکړي يا رد کړي. خبرتيا باید په کافي اندازه توضیحي وي ترڅو تاسو ته د دې په اړه خبرتيا درکړي:

- هغه عمل چې د ابتدايي مداخلې خدماتو قراردادي يا د ابتدايي مداخلې خدماتو وړاندې کونکي لخوا وړاندیز يا رد کېږي.
- د اقدام پورته کولو لاملونه.
- ټول طرزالعملي حفاظتونه کوم چې د برخې C لاندې شتون لري.
- د ایالت منځګړیتوب، د ایالت شکایت، او د مناسبې پروسې د اوریدلو طرزالعملونه، په شمول د شکایت درج کولو څرنگوالي او د دې کړنلارو لپاره مهال ویش.

خبرتيا باید په هغه ژبه کې وليکل شي چې د عامو خلکو لپاره د پوهیدو وړ وي او ستاسو په مورنۍ ژبه کې وړاندې شوي وي، پرته لدې چې دا کار په واضح توګه کېدونکی نه وي.

که ستاسو مورنۍ ژبه يا د خبرو اترو بله طریقه ليکل شوې ژبه نه وي، د ابتدايي مداخلې خدمت وړاندې کونکی باید د دې ډاډمن کولو لپاره ګامونه پورته کړي:

- خبرتيا په شفاهي يا نورو وسیلو ستاسو په مورنۍ ژبه يا د اړیکو په بل ډول تاسو ته ژباړل کېږي.
- تاسو په خبرتيا باندې پوهیږئ؛ او
- ليکلي شواهد شتون لري چې په دې طرزالعملونو کې بیان شوي اړتیاوې پوره شوي.

مورنۍ ژبه، چيرې چې د انگليسي ژبې محدود مهارتونو لرونکي خلکو ته د راجع کولو لپاره کارول کېږي، مطلب هغه ژبه چې معمولا ستاسو لخوا کارول کېږي. کله چې ستاسو د ماشوم ارزيايي او ارزونه ترسره کوي، مورنۍ ژبه هغه ژبه ده چې معمولا ستاسو د ماشوم لخوا کارول کېږي. کله چې د هغه کس لپاره چې کاڼه وي يا د اوريدلو سخت وي، ږانده يا د ليد ضعيف وي، يا د هغه کس لپاره چې ليکلي ژبه نلري، مورنۍ ژبه د اړيکو د طريقې معنی لري چې معمولا د هغه شخص لخوا کارول کېږي (لکه د اشارو ژبه، بریل، يا شفاهي اړيکه).

د والدينو رضایت

د والدينو رضایت څه شی دی او تاسو څنگه د خپل رضایت حق کارولی شئ؟

رضایت دا معنی لري:

- تاسو د هغه فعالیت پورې اړوند ټولو معلوماتو څخه په بشپړ ډول خبر شوي یاست د کومې لپاره چې رضایت لټول کېږي، په خپل مورنۍ ژبه کې.
- تاسو د هغه فعالیت ترسره کولو لپاره په لیکلي توګه پوهیږئ او موافق یاست د کوم لپاره چې ستاسو رضایت غوښتل کېږي، او رضایت فعالیت بیانوي او د ابتدایي مداخلې ریکارډونه (که کوم وي) لیست کوي چې خوشې کېږي او چا ته.
- تاسو پوهیږئ چې د رضایت بڼېل ستاسو له خوا رضاکارانه دي او ممکن په هر وخت کې لغوه شي.

که تاسو خپله رضایت لغوه کړئ، دا بیرته فعاله نه ده (دا په هغه عمل باندې نه پلي کېږي چې د رضایت لغوه کیدو دمخه پېښ شوي وي).

د ابتدایي مداخلې خدمت وړاندې کونکی یا مناسب وړ کارمندان باید معقولې هڅې وکړي ترڅو ډاډمن چې تاسو:

- تاسو د سکریټینګ، ارزونې او تشخیص یا هغه خدمتونو چې شتون لري د فطرت څخه په بشپړ ډول خبر یاست.
- پوهیږئ چې ستاسو ماشوم به د دې وړ نه شي چې سکریټینګ، ارزونه او تشخیص یا خدمتونه ترلاسه کړي پرته لدې چې رضایت ورکړل شي.

د یوه ماشوم د والدين په توګه چې د C برخې لاندې وړ دي، تاسو ممکن دا معلومه کړئ چې آیا ستاسو ماشوم یا د کورنۍ نور غړي به د دې پروګرام لاندې د مداخلې کوم ابتدایي خدمتونه ومني یا رد کړي. تاسو ممکن دا ډول خدمت هم رد کړئ (پرته له هغه اداري دندې چې د کورنۍ سرچینو د همغږۍ لپاره د مقرراتو لاندې اړین دي) وروسته له دې چې لومړی یې ومني پرته له دې چې د ESIT پروګرام لاندې نور ابتدایي مداخلې خدمتونه له خطر سره مخ کړئ.

په دې برخه کې لاندې تعریفونه کارول شوي دي:

1. "ویجاړتوب" پدې معنی دی چې فزیکي ویجاړول یا له معلوماتو څخه د شخصي پیژندونکو لرې کول ترڅو ډاډ ترلاسه شي چې دا نور په شخصي توګه د پیژندلو وړ ندي؛
2. "د ابتدایي مداخلې ریکارډونه"، "د زده کړې ریکارډ (ریکارډونه)" یا "ریکارډ (ریکارډونه)" پدې معنی دي چې د ماشوم په اړه ټول ریکارډونه چې د C برخې لاندې راټول، ساتل یا کارول اړین دي؛ او
3. "برخه اخیستونکې آژانسي" پدې معنی ده چې هر فرد، آژانسي، اداره یا موسسه چې په C برخه کې د اړتیاوو د پلي کولو لپاره د شخصي پیژندلو وړ معلومات راټولوي، ساتي، یا کاروي. په یوه برخه اخیستونکې آژانسي کې د ایالت مشرتابه آژانسي شامله ده، د ابتدایي مداخلې هر یو خدمت وړاندې کوونکی چې د برخې C خدمتونه وړاندې کوي (د خدماتو همغږي، ارزښتی او ارزونې او د C برخې نور خدمتونه شامل دي). پدې کې د راجع کولو لومړنۍ سرچینې یا عامه یا خصوصي آژانسيانې شامل ندي چې د ابتدایي مداخلې خدمات تمویل کوي.

والدین کوم حقونه لري ترڅو د خپل ماشوم ریکارډونو ته لاسرسی او بیاکتنه یې وکړي؟

محرمیت

په دې سند کې د ذکر شوي معلوماتو کړنلارو د محرمیت سره سم، تاسو ته باید فرصت درکړل شي چې د سکریټینګ، ارزونو او تشخیص، د وړتیا معلومولو، د IFSPs پراختیا او پلي کولو، د مداخلې د ابتدایي خدماتو وړاندې کولو، ستاسو د ماشوم په اړه انفرادي شکایتونو پورې اړوند هر ډول ریکارډونه معاینه او بیاکتنه وکړئ، او د برخې C پروګرام کومه بله برخه چې ستاسو د ماشوم او کورنۍ په اړه ریکارډونه پکې شامل وي.

د مداخلې هر ابتدایي خدمت وړاندې کونکی باید تاسو ته فرصت درکړي (د سوداګرۍ ساعتونو په جریان کې) ترڅو د خپل ماشوم یا کورنۍ پورې اړوند کوم ریکارډونو چې راټول شوي وي معاینه او بیاکتنه یې وکړي، وخت په وخت کې د برخې C لاندې د قراردادي یا وړاندې کونکي لخوا ساتل یا کارول کېږي کله چې ستاسو ماشوم د ابتدایي مداخلې خدمتونو لپاره راجع کېږي تر هغه وروسته چې ګډون کوونکې اداره نور د فدرالي او ایالتي قوانینو له مخې د معلوماتو ساتلو یا ساتلو ته اړتیا نلري. د ابتدایي مداخلې خدمت وړاندې کونکی باید پرته له کوم ځنډ څخه موافق شي او د IFSP په اړه د هرې غونډې دمخه یا ستاسو د ماشوم او کورنۍ لپاره د پیژندنې، ارزونې، ځای پرځای کولو، یا خدمتونو وړاندې کولو پورې اړوند اوریدنه وکړي او په هیڅ حالت کې نه، د 10 کالهینداری ورځو څخه زیات د غوښتنې کولو وروسته. د ابتدایي مداخلې ریکارډونو معاینه او بیاکتنې فرصت کې شامل دي:

- د ابتدایي مداخلې خدمت وړاندې کونکي څخه د ریکارډ توضیحاتو او تفسیرونو لپاره معقول غوښتنو ته د ځواب ورکولو حق.
- د غوښتنې حق چې د ابتدایي مداخلې خدمت وړاندې کونکي د معلوماتو لرونکي ریکارډونه چمتو کوي، که چېرې د دې کاپي چمتو کولو کې پاتې راتلل به تاسو په مؤثره توګه د ریکارډونو معاینه کولو او بیاکتنې فرصت کارولو څخه مخه ونیسي.
- د هغه چا د درلودلو حق چې ستاسو استازیتوب کوي ریکارډ معاینه او بیاکتنه وکړي.

د ابتدایي مداخلې خدمت وړاندې کوونکی ممکن گومان وکړي چې تاسو واک لرئ چې د خپل ماشوم اړوند ریکارډونه معاینه او بیاکتنه وکړئ پرته لدې چې قراردادي یا وړاندې کونکي ته داسې اسناد چمتو شوي وي چې تاسو د دولت د تطبیق وړ قانون سره سم واک لرئ چې د توقیف، د پالنې پاملرنې، سرپرستۍ، جلا کیدو او طلاق په څیر مسلو اداره وکړئ.

د مداخلې هر ابتدایي خدمت وړاندې کوونکی باید د اړخونو لیکلې ریکارډ وساتي چې د C برخې لاندې راټول شوي، ترلاسه شوي یا کارول شوي چې ریکارډونو ته لاسرسی ترلاسه کوي (پرته له د والدینو او د ورته قراردادي یا چمتو کونکي مجاز کارمندانو لخوا لاسرسی)، د اړخ نوم په شمول، په هغه نېټه چې لاسرسی ورکړل شوې، او هغه هدف چې گوند ته د ماشوم ریکارډ کارولو واک ورکړل شوی.

که چېرې د مداخلې کوم ابتدایي ریکارډ کې د یو څخه د ډیرو ماشومانو په اړه معلومات شامل وي، تاسو کولی شئ یوازې د خپل ماشوم پورې اړوند معلوماتو معاینه او بیاکتنه وکړئ، یا تاسو، یا د دې ځانګړي معلوماتو څخه خبر شئ.

د ابتدایي مداخلې خدمت وړاندې کونکی باید د غوښتنې پر بنسټ، د اوریدنې لپاره فرصت وړاندې کړي ترڅو د مداخلې په ابتدایي ریکارډونو کې معلومات ننګوي ترڅو دا ترلاسه کړي چې دا ناسم نه دی، غولونکی، یا په بل ډول ستاسو او ستاسو د ماشوم د محرمیت یا نورو حقونو څخه سرغړونه ده. تاسو د 34 CFR 99.22 کې د برخې C کړنلارو یا د اوریدلو طرزالعملونو لاندې چې د Family Educational Rights and Privacy Act (FERPA) (د کورنۍ زده کړې حقونو او محرمیت قانون) مقرراتو سره مطابقت لري د مناسب پروسې اوریدنې غوښتنه کولی شئ.

- که چېرې، د اوریدلو په پایله کې، دا ډول قراردادي یا وړاندیز کونکی پریکړه وکړي چې معلومات ناسم دي، غولونکی دي، یا په بل ډول ستاسو او ستاسو د ماشوم د محرمیت یا نورو حقونو څخه سرغړونه ده، دا باید د دې مطابق معلومات تعدیل کړي او تاسو ته باید په لیکلي توګه خبرتیا درکړي.
- که چېرې، د اوریدلو په پایله کې، دا ډول قراردادي یا وړاندیز کونکی پریکړه وکړي چې معلومات ناسم دي، غولونکی دي، یا په بل ډول ستاسو او ستاسو د ماشوم د محرمیت یا نورو حقونو څخه سرغړونه ده، تاسو باید د خپل ماشوم په ریکارډونو کې د ځای پرځای کولو حق څخه خبر شئ، یو بیان چې د معلوماتو په اړه تبصره کوي، او د قراردادي یا وړاندې کونکي له پریکړې سره د اختلاف لپاره کوم دلیلونه وړاندې کړي.
- د دې طرزالعملونو لاندې ستاسو د ماشوم په ریکارډونو کې هر ډول تشریح باید د ابتدایي مداخلې خدمت وړاندې کونکي لخوا ستاسو د ماشوم د ریکارډونو د یوې برخې په توګه تر هغه وخته پورې وساتل شي چې ریکارډ یا سیالي شوې برخه (د ریکارډ هغه برخه چې تاسو ورسره ناموافق یاست) د ورته قراردادي یا وړاندې کونکي لخوا ساتل کیږي.
- که ستاسو د ماشوم ریکارډونه یا سیالي شوې برخه د داسې ډول قراردادي یا وړاندې کونکي لخوا کوم اړخ ته افشا کیږي، ستاسو توضیحات باید گوند ته هم افشا شي.

د افشاء کولو دمخه رضایت

- د والدینو رضایت باید ترلاسه شي مخکې له دې چې د شخصي پیژندلو وړ معلومات شي:
- د C برخې لاندې د معلوماتو په راټولولو، ساتلو، یا کارولو کې د قراردادي یا وړاندې کونکي پرته بل چا ته افشا شي، پرته لدې چې د C برخې (34 CFR 303.414) او (34 CFR 99.31) FERPA لاندې د دې کولو اجازه ورکړل شي؛ یا
  - د برخې C لاندې د یو اړتیا پوره کولو پرته د بل هدف لپاره وکارول شي.

د مداخلې هر خدمت وړاندې کوونکی باید تاسو ته د غوښتنې سره سم، د لومړنیو مداخلو ریکارډونو ډولونو او ځایونو لیست چمتو کړي چې د قراردادي یا وړاندې کونکي لخوا راټول شوي، ساتل شوي، یا کارول شوي. د ابتدایي مداخلې خدمت وړاندې کونکی ممکن د ریکارډونو کاپي لپاره فیس واخلي چې ستاسو لپاره د C برخې لاندې جوړ شوي که چېرې فیس په مؤثره توګه تاسو د دې ریکارډونو معاینه کولو او بیاکتنې لپاره ستاسو د فرصت تمرین کولو مخه ونه نیسي. په هرصورت، دوی ممکن د برخې C لاندې معلوماتو لټون یا بیرته ترلاسه کولو لپاره فیس ونه اخلي. د دې سره سره، تاسو باید د هرې ارزونې، د ماشوم تشخیص، د کورنۍ تشخیص، او د IFSP د هرې غونډې وروسته د IFSP یوه کاپي ژر تر ژره د امکان تر حده پرته له کوم لګښت څخه وړاندې شي.

که تاسو باور لرئ چې د مداخلې ابتدایي ریکارډونو کې راټول شوي، ساتل شوي، یا د برخې C لاندې کارول شوي معلومات، ناسم یا غولونکی دي، یا ستاسو یا ستاسو د ماشوم د محرمیت یا نورو حقونو څخه سرغړونه کوي، تاسو کولی شئ د ابتدایي مداخلې خدماتو وړاندې کونکي څخه د معلوماتو د ترمیم لپاره غوښتنه وکړئ چې معلومات ساتي.

- دا ډول قراردادي یا وړاندې کونکی باید پریکړه وکړي چې ایا د غوښتنې سره سم معلومات په مناسب وخت کې دننه تعدیل کړي ورسته له دې چې دوي معلومات ترلاسه کړي.
- که چېرې داسې قراردادي یا وړاندیز کوونکی د معلوماتو له تعدیل څخه انکار وکړي لکه څنګه چې تاسو غوښتنه کوئ، تاسو ته باید د انکار څخه خبرتیا درکړل شي او د اوریدنې حق ته به مشوره درکړل شي.

د هر یو ابتدایي مداخلې خدمت چمتو کونکی باید د شخصي پیژندلو وړ معلوماتو محرمیت خوندي کړي او د والدینو له رضایت پرته د ماشوم ریکارډونه نشي خوشې کولی.

ستاسو د ماشوم د ابتدایي مداخلې ریکارډ څخه معلومات ستاسو د رضایت پرته نورو اژانسو ته د ابتدایي مداخلې خدمت وړاندې کونکي لخوا نشي خپاره کیدای پرته لدې چې قراردادي یا وړاندې کونکی د FERPA لاندې د دې کولو واک ولري. که تاسو د رضایت چمتو کولو څخه انکار کوئ، د ابتدایي مداخلې خدمت وړاندې کونکی د انکار پورې اړوند کړنلارې پلي کوي، لکه تاسو ته تشریح کول چې څنګه د رضایت نه چمتو کول ستاسو د ماشوم د مداخلې ابتدایي خدمتونه ترلاسه کولو وړتیا باندې اغیزه کوي، تر هغه چې کړنلارې ستاسو د رضایت ردولو حق له پامه ونه غورځوي.

د C برخې لاندې، ESIT اړ دی چې ستاسو د ماشوم نوم او د زیږون نیټه، او ستاسو د اړیکو معلومات (ستاسو د نومونو، پتو او تلیفون شمېرو په شمول) ستاسو د رضایت پرته د ایالتی زده کړې اژانسې (Office of Superintendent of Public Instruction) (د عامه لارښوونو سرپرست دفتر) او د زده کړې سیمه ایز اژانسې (د سیمه ایز ښوونځي ولسوالۍ) چیرې چې ستاسو ماشوم پاتې کیږي. دا معلومات اړین دي ترڅو ټول هغه ماشومان وپیژندل چې په احتمالي توګه د IDEA د برخې B لاندې خدمتونو لپاره وړ وي.

د ریکارډونو محرمیت ډاډمن کولو لپاره باید لاندې حفاظتونه شتون ولري:

- د ابتدایي مداخلې خدمت هر چمتو کونکی باید د شخصي پیژندلو وړ معلوماتو محرمیت په راټولولو، ساتنې، ذخیره کولو، افشا کولو، او وړاندوړو مرحلو کې خوندي کړي.
- د ابتدایي مداخلې خدمت هر وړاندې کونکي یو چارواکی د هر ډول شخصي پیژندلو وړ معلوماتو محرمیت ډاډمن کولو مسؤل دی.
- ټول هغه کسان چې د شخصي پیژندلو وړ معلومات راټولوي یا کاروي باید د Washington's د برخې C پالیسۍ او کړنلارو په اړه روزنه یا لارښوونې ترلاسه کړي چې د IDEA او FERPA سره مطابقت لري.
- د ابتدایي مداخلې خدمت هر وړاندې کونکی باید د عامه معاینې لپاره د اژانسې دننه د هغو کارمندانو نومونو او پوستونو اوسنی لیست وساتي څوک چې د شخصي پیژندلو وړ معلوماتو ته لاسرسی لري.
- د ابتدایي مداخلې خدمت وړاندې کونکی باید والدینو ته خبر ورکړي کله چې په شخصي توګه د پیژندلو وړ معلومات راټولوي، ساتل کیږي یا کارول کیږي نور ستاسو ماشوم یا کورنۍ ته د برخې C لاندې، GEPA احکامو کې 20 USC 1232f، او 34 CFR، EDGAR برخې 76 او 80 خدماتو چمتو کولو ته اړتیا نلري.
- یوځل چې ماشوم یا کورنۍ ته د خدمتونو وړاندې کولو لپاره نور معلوماتو ته اړتیا نه وي، معلومات باید د والدینو په غوښتنه وړان شي.

ستاسو د ماشوم نوم، د زیږون نیټه، د والدینو د اړیکو معلومات (د پتې او تلیفون شمیرې په شمول)، د خدمتونو همغږي کوونکی (همغږي کونکو) نومونه (FRCS)، او د مداخلې ابتدایي وړاندې کونکی (وړاندې کونکي)، او د وتلو ډاټا (د وتلو په وخت کې د کال او عمر په شمول، او کوم پروګرامونه چې د وتلو پر مهال داخل شوي) کیدای شي د وخت محدودیت پرته وساتل شي.

تاسو څه کولی شئ که چیرې تاسو د خپل ماشوم د ابتدایي مداخلې پروگرام یا خدماتو چمتو کولو په اړه اندیښنه لرئ؟

که چیرې تاسو د خپل ماشوم د ابتدایي مداخلې پروگرام په اړه اندیښنه لرئ، مهرباني وکړئ دا د FRC یا IFSP ټیم سره ژر تر ژره شریک کړئ. د ESIT پروگرام په ټیټه ممکنه کچه د اختلافونو حل هڅوي. په هر حال، که چیرې اندیښنه په غیر رسمي ډول حل نشي، د شخړو د حل انتخابونه شتون لري.

که چیرې تاسو د خپل ماشوم د پیژندنې، ارزونې، ځای پرځای کولو، یا ستاسو ماشوم یا کورنۍ ته د مناسبو مداخلو خدماتو وړاندې کولو په اړه د ابتدایي مداخلې خدمت وړاندې کوونکی سره موافق نه یاست، تاسو د خپلو اندیښنو په وخت د حل غوښتنه کولی شئ.

لاندي درې رسمي کړنلارې دي چې د شخړو د حل لپاره تاسو ته شتون لري. پدې کې منځگړیتوب، د بې طرفه ټاکلی شوی پروسې اوریدنه او د اداري شکایت شامل دي. دوی په هر ترتیب کې ترسره کیدای شي.

منځگړیتوب

منځگړیتوب تاسو ته فرصت درکوي چې اختلاف په غیر مخالف طریقه حل کړئ. دا داوطلبانه ده او باید د دواړو اړخونو لخوا په آزاده توګه موافقه وشي.

د ایالت مشرتابه آژانسي د لایق بې طرفه منځگړو لیست ساتي څوک چې د معلولیت لرونکو کوچنیانو او نوي تګ زده کونکو ماشومانو او د دوی کورنیو لپاره د ابتدایي مداخلې خدماتو وړاندې کولو پورې اړوند قوانینو او مقرراتو پوهه وي. منځگړې باید په تصادفي، گردشي، یا په بل بې طرفه اساس باندې وټاکل شي. د ایالت مشرتابه آژانسي د منځگړیتوب لګښت په شمول د منځگړیتوب د هڅولو لپاره د هر ډول غونډو لګښتونو ذمه واري لري.

که چیرې اختلاف د منځگړیتوب له لارې حل شي، اړخونه باید یو قانوني پابنده معاهده پوره کړي چې پریکړه لیک بیانوي او دا په ګوته کوي چې ټولې خبرې اترې چې د منځگړیتوب پروسې په دوران کې پیښې شوي به باید محرم وي او ممکن د راتلونکي مناسبې پروسې اوریدلو یا مدني اقدامونو کې د شواهدو په توګه ونه کارول شي. معاهده باید ستاسو او د ایالت مشرتابه آژانسي د استازي لخوا لاسلیک شي چې د آژانسي پابند کولو واک لري. لیکل شوي، لاسلیک شوي منځگړیتوب معاهده د ور قضاوت په هره ایالتي محکمه کې یا د متحده ایالاتو د ولسوالۍ په محکمه کې د پلې کېدو وړ ده.

منځگړیتوب په هر وخت کې تاسو د بې طرفه مناسبې پروسې اوریدلو غوښتنه کولو څخه نه منع کوي. تاسو په ورته وخت کې د منځگړیتوب او د بې طرفه مناسبې پروسې اوریدلو لپاره د غوښتنې عریضه کولی شئ لکه څنګه چې په لاندي پاڼه کې بیان شوي.

د ایالت مشره آژانسي ممکن د والدینو او د ابتدایي مداخلې خدماتو وړاندې کوونکو وړاندیز کولو لپاره کړنلارې رامینځته کړي چې د منځگړیتوب پروسې څخه کار نه اخیستل غوره کوي، په داسې وخت او ځای کې چې ستاسو لپاره مناسب وي، د بې دلچسپه اړخ (بې طرفه منځگړی) سره چې د تړون لاندي وي. د شخړو د حل کولو وجود، یا د والدینو د روزنې او معلوماتو مرکز یا په ایالت کې د ټولني د والدینو سرچینو مرکز سره، د منځگړیتوب پروسې، ګټې تشریح کولو، او کارولو تشویقولو لپاره.

منځگړیتوب باید د منځگړیتوب لپاره د غوښتنې د رسیدلو وروسته د ایالت د مشرتابه آژانسي لخوا په خپل وخت کې پوره شي او کیدای شي د بې طرفه ټاکلی شوی پروسې اوریدلو ته ستاسو د حقونو د ردولو یا ځنډولو لپاره یا د C برخې لاندي ستاسو د نورو حقونو څخه انکار کولو لپاره ونه کارول شي.

منځگړیتوب به په خپل وخت مهالویش کېږي او په داسې ځای کې به ترسره کېږي چې د دواړو اړخونو لپاره بې زحمته وي. یو لایق او بې طرفه منځگړی، چې د منځگړیتوب په مؤثره تخنیکونو کې روزل شوی وي، د دواړو اړخونو سره به په غیر رسمي، غیر مخالفه فضا کې د شخړې د حل په موندلو کې د مرستې لپاره ملاقات وکړي.

منځگړیتوب تاسو ته فرصت درکوي چې اختلاف په غیر مخالف طریقه حل کړئ. دا داوطلبانه ده او باید د دواړو اړخونو لخوا په آزاده توګه موافقه وشي.

د بې طرفه مناسبې پروسې اوریدنې

د بې طرفه مناسبې پروسې اوریدنه یوه رسمي کړنلاره ده چې د بې طرفه اوریدنې افسر لخوا ترسره کېږي او د کورنیو لپاره یو اختیار دی چې د خپل ماشوم په استازیتوب یو انفرادي شکایت درج کول غواړي.

د بې طرفه مناسبې پروسې اوریدنه باید پوره شي، او د غوښتنې د رسیدلو په 30 تقویم ورځو کې دنده لیکلې پریکړه وشي. (منځګړیتوب، که چېرې هڅه وشي، باید په هم هغه 30 تقویم ورځو کې ترسره شي.) د اوریدنې افسران د مناسبې پروسې اوریدنې ترسره کولو لپاره ټاکل شوي.

د اوریدنې افسران باید د C برخې احکامو او د وړ ماشومانو او د هغوی کورنیو لپاره د اړتیاوو او موجود خدماتو په اړه پوهه ولري او لاندې دندې دي ترسره کړي:

- د شکایت په باره کې اړوند معلوماتو پریزنټیشن ته غور ونیسي، د مسلو اړوند ټول معلومات وڅیړي او د شکایت په وخت د حل کولو هڅه وکړي.
- د ایالت په لګښت د اجرااتو ریکارډ وړاندې کړي، په شمول د لیکلې پریکړې.

د برخې C لاندې، تاسو ته د دې کړنلارو لاندې ترسره شوي هر ډول بې طرفه مناسب پروسې اوریدلو کې لاندې لست شوي حقونه درکول کېږي.

- د مشاور (ستاسو په لګښت) او د هغو کسانو لخوا چې د C برخې لاندې وړ ماشومانو لپاره د ابتدایي مداخلې خدماتو په اړه ځانګړې پوهه یا روزنه لري (ستاسو په لګښت) سره یوځای کیدل او مشوره ورکول.
- د شواهدو وړاندې کول او مقابله کول، د تفتیش، او د شاهدانو حاضرۍ ته مجبورول.
- په اوریدنه کې د هر ډول شواهدو معرفي کولو څخه منع کول چې تاسو ته کم از کم پنځه تقویم ورځې مخکې له عمل څخه ښکاره شوي ندي.
- تاسو ته پرته له هیڅ لګښت څخه د اوریدلو لیکلې یا بریښنایي لفظي (کلمه په کلمه) نقل ترلاسه کول.
- د حقایقو او پریکړو لیکلې موندنې ترلاسه کول تاسو ته پرته له هیڅ لګښت څخه.

په دې کړنلارو کې بیان شوي بې طرفه مناسبې پروسې اوریدنه باید په داسې وخت او ځای کې ترسره شي چې ستاسو لپاره په معقول ډول مناسب وي. د 30 تقویم ورځو څخه وروسته نه چې د ایالت مشرتابه آژانسي ستاسو شکایت ترلاسه کړي، د بې طرفه مناسبې پروسې اوریدنه باید بشپړ شي او لیکلې پریکړه باید هر اړخ ته واستول شي. د اوریدنې افسر د هر یو اړخ په غوښتنه د 30 ورځو څخه وروسته د ځانګړي وخت تمدید ورکولی شي. هر اړخ چې د بې طرفه مناسبې پروسې اوریدنې د پایلو او پریکړې څخه راضي نه وي حق لري چې په ایالتي یا فدرالي محکمه کې مدني اقدام وکړي.

د هر عمل د ځنډیدو (د وخت موده) په دوران کې چې د مناسب پروسې شکایت پکې شامل وي، تر هغه چې د ابتدایي مداخلې خدمت وړاندې کونکی او تاسو بل ډول موافق یاست، ستاسو ماشوم او کورنۍ به په IFSP کې په ګوته شوي ترتیب کې د ابتدایي مداخلې مناسب خدمات ترلاسه کولو ته دوام ورکړي په کوم چې تاسو رضایت کړی وي.

که په شکایت کې د C برخې لاندې د ابتدایي خدماتو لپاره غوښتنلیک شامل وي، ستاسو ماشوم او کورنۍ باید هغه خدمتونه وړاندې کړي چې په شخړه کې نه وي.

د بې طرفه مناسبې پروسې اوریدنه یوه رسمي کړنلاره ده چې د بې طرفه اوریدنې افسر لخوا ترسره کېږي او د کورنیو لپاره یو اختیار دی چې غواړي د ماشوم انفرادي شکایت ثبت کړي.

د منځګړو او د اوریدنې افسرانو په اړه...

منځګړې او د مناسبې پروسې اوریدنې افسران باید "بې طرفه" وي. بې طرفه پدې معنی دی چې هغه کس چې د منځګړي یا اوریدنې افسر په توګه دنده ترسره کوي:

1. هغه د ایالتي مشرتابه آژانسي کارمند نه وي، د ابتدایي مداخلې خدمت وړاندې کونکی چې د ابتدایي مداخلې خدماتو، نورو خدماتو، یا د ماشوم پاملرنې ورکولو کې دخپل وي؛ او

2. شخصي یا مسلکي دلچسپي نه لري چې د پروسې په پلي کولو کې د هغه یا د هغې هدف سره ټکر وکړي.

یو کس چې په بل ډول د منځګړي یا اوریدنې افسر په توګه ورتیا لري د ایالت مشرتابه آژانسي کارمند نه دی، د ابتدایي مداخلې خدمت وړاندې کونکی یوازې د دې لپاره دي ځکه چې کس ته د آژانسي یا پروګرام لخوا د منځګړیتوب یا د اوریدلو د پروسې د پلي کولو لپاره پیسې ورکول کېږي. په اداري شکایت کې باید یو بیان شامل وي چې د C برخې اړتیا سرغړونه شوې او د حقایقو بیان چې د شکایت پر بنسټ دی.

- د ټولو اړونده معلوماتو بیاکتنه وکړئ او خپلواکه پریکړه وکړئ چې ایا د C برخې اړتیا څخه سرغړونه شوې یا نه ده شوې.
- د شکایت ثبتونکي کس ته یوه لیکلې پریکړه صادره کړئ چې په شکایت کې هر تور په گوته کوي او د حقایقو موندنې او پایلې او همدارنګه د مشرتابه آژانسي د اخرنۍ پریکړې لاملونه لري.
- که اخرنۍ پریکړه ښيي چې مناسب خدمتونه ندي وړاندې شوي/نه ورکول کېږي، د ایالت مشرتابه آژانسي باید په گوته کړي:
- د مناسبو خدماتو په وړاندې کولو کې پاتې راتلل، پشمول ستاسو د ماشوم اړتیاوو ته د رسیدو لپاره مناسب اصلاحي اقدامات کوم چې د شکایت او ستاسو د کورنۍ موضوع ده (لکه د تاوان خدمتونه یا د پیسو تادیه)؛ او
- د ټولو معلولیت لرونکو کوچنیانو او نوی تګ زده کونکو ماشومانو او د هغوی کورنیو لپاره د راتلونکي مناسب خدماتو وړاندې کول.
- د ایالت مشرتابه آژانسي باید د پریکړې اغیزمن پلي کولو لپاره کړنلارې شامل کړي، که چېرې اړتیا وه، په شمول د تخنیکي مرستې فعالیتونه، خبرې اترې او اصلاحي اقدامات د موافقت ترلاسه کولو لپاره.
- که چېرې یو لیکلی شکایت ترلاسه شي چې د مناسبې پروسې اوریدنې موضوع هم وي، یا ډیرې مسلې لري، چې یو یا ډیر د دې اوریدنې برخه وي، د ایالت مشرتابه آژانسي باید د شکایت هره برخه جلا کړي کوم چې د اوریدنې تر پای ته رسیدو پورې د مناسبې پروسې اوریدنې کې په پام کې نیول کېږي. په هر حال، په شکایت کې هره مسله چې د ټاکل شوي پروسې عمل برخه نه وي باید د 60 تقویم ورځو مهال ویش او په دې سند کې بیان شوي د شکایت کولو کړنلارو کې دننه حل شي.
- هغه شکایتونه چې مخکې له مخکې په یوه بې طرفه مناسبې پروسې اوریدنه پریکړه شوې وي چې هم هغه اړخونه پکې شامل وي د دې کړنلارې لاندې باید په پام کې ونه نیول شي. د ایالت مشرتابه آژانسي باید شکایت کونکي ته خبر ورکړي چې د اوریدلو پریکړه پابنده ده.
- یو شکایت چې د یوې عامه آژانسي یا خصوصي خدماتو وړاندې کونکي (د ابتدایي مداخلې خدماتو ټېکدار یا د لومړني مداخلې خدماتو وړاندې کونکي په شمول) د یوې مناسبې پروسې پریکړې پلي کولو کې پاتې راتلل باید د ایالتي مشرتابه آژانسي لخوا حل شي.

د پورته لست شوي منځګړیتوب او مناسبې پروسې اوریدنې کړنلارو سربیره، یو فرد یا سازمان د بل ایالت په شمول د هرې عامه آژانسي یا خصوصي خدماتو وړاندې کونکي پروړاندې لیکلې لاسلیک شوي شکایت درج کولی شي، په شمول د هر ډول ابتدایي مداخلې خدمت وړاندې کونکي چې د برخې C پروګرام اړتیا څخه سرغړونه کوي. د ایالت مشرتابه آژانسي په پراخه کچه والدینو او نورو دلچسپي لرونکو اشخاصو ته د ایالت د شکایت کړنلارې خپروي، پشمول د والدینو د روزنې او معلوماتو مرکزونه، د ساتنې او مدافع آژانسیانو او نورو مناسبو ادارو.

په شکایت کې باید شامل وي:

- یو بیان چې مخکښې آژانسي، عامه آژانسي، یا د ابتدایي مداخلې خدمت وړاندې کونکي ادعا کړې چې د برخې C اړتیا یې سرغړونه کړې ده.
- هغه حقایق چې بیان پرې پر بنسټ وي.
- د هغه کس لاسلیک او د اړیکو معلومات چې شکایت درج کوي.
- که چېرې د یو ځانګړي ماشوم په اړه د سرغړونې ادعا وشي:
- د ماشوم نوم او پته چېرې چې ماشوم استوګنه کوي.
- د ماشوم د ابتدایي مداخلې خدماتو عقد نامه یا د ابتدایي مداخلې خدمت وړاندې کونکي نوم.
- د ماشوم د ستونزې د ماهیت توضیحات په شمول د ستونزې پورې اړوند حقایق.
- د ستونزې وړاندیز شوی حل تر هغه حده چې پیژندل شوی او د شکایت ثبتولو په وخت کې شتون لري. اداري شکایتونه باید د ادعا شوي سرغړونې په یو (1) کال کې دننه د ایالتي مشرتابه آژانسي لخوا ثبت او ترلاسه شي. هغه فرد یا آژانسي چې شکایت ثبتوي باید د شکایت یوه کاپي د ابتدایي مداخلې خدمت وړاندې کونکي ته واستوي چې ماشوم ته خدمت ورکوي په ورته وخت کې شکایت د ایالتي مشرتابه آژانسي ته ثبت شوی وي.

یو ځل چې د ایالت مشرتابه آژانسي شکایت ترلاسه کړ، دا 60 تقویم ورځې لري چې:

- په موقعیت کې یوه خپلواکه څیړنه ترسره کړئ، که چېرې د ایالت مشرتابه آژانسي معلومه کړي چې څیړنه اړینه ده.
- هغه فرد یا سازمان ته چې شکایت ثبتوي فرصت ورکړئ چې په شکایت کې د تورو په اړه، یا په شفاهي یا په لیکلې ډول، اضافي معلومات جمع کړي.
- آژانسیانو/وړاندې کونکو ته فرصت وړاندې کړئ چې شکایت ته ځواب ووايي، په شمول د مشرتابه آژانسي په اختیار کې، د شکایت حل کولو وړاندیز او د ټولو اړخونو لپاره په منځګړیتوب کې بوختیدو لپاره فرصت.

څوک چې د والدینو یا قانوني سرپرست پرته د ماشومانو حقونه ساتي؟

د C برخې لاندې د وړ ماشومانو حقونه خوندي دي که چېرې:

- هېڅ والدین نشي پیژندل کیدی؛
- د ابتدایي مداخلې خدمت وړاندې کونکی، د مناسبو هڅو وروسته، نشي کولی چې والدین پیدا کړي؛ یا
- ماشوم د ایالت د قوانینو لاندې د Washington ایالت یو ساتندوی دی.

یو فرد ګمارل شوی چې د والدینو لپاره د "سروګیټ" په توګه عمل وکړي د هغه کړنلارو سره سم چې تعقیب کوي.

په دې کړنلارو کې یوه طریقه شامله ده چې معلومه کړي چې آیا یو ماشوم استازی والدینو ته اړتیا لري او مناسبه هڅه کوي چې ماشوم ته د 30 تقویم ورځو څخه زیات نه وي وروسته له دې چې ماشوم سروګیټ والدین ته اړتیا لري.

لاندې معیارونه ګمارل کېږي کله چې د سروګیټونو ټاکل کېږي. استازی والدین د هر ابتدایي مداخلې خدمت وړاندې کونکي لخوا غوره کېږي او باید لاندې اړتیاوې پوره کړي:

- هېڅ شخصي یا مسلکي دلچسپې نلري چې د ماشوم له ګټو سره ټکر وکړي چې هغه یا هغې یې استازیتوب کوي.
- هغه پوهه او مهارتونه لري چې د ماشوم کافي استازیتوب تضمینوي.
- د هېڅ ایالتي آژانسۍ کارکوونکی نه وي؛ یا د یو کس کارمند چې ماشوم یا د ماشوم د کورنۍ کوم غړي ته د ابتدایي مداخلې خدمتونه، تعلیم، پاملرنې، یا نور خدمتونه وړاندې کوي. یو کس چې په بل ډول د دې کړنلارو لاندې د سروګیټ والدین کیدو وړتیا لري یوازې یو کارمند ندی ځکه چې هغه یا هغې ته د ابتدایي مداخلې خدمت وړاندې کونکي لخوا معاش ورکول کېږي ترڅو د سروګیټ والدین په توګه خدمت وکړي.

کله چې یو ماشوم د Washington ایالت یو وارډ وي یا د پالونکي پاملرنې کې ځای په ځای شي، د ابتدایي مداخلې خدماتو وړاندې کونکي اداره باید د عامه آژانسې سره مشوره وکړي چې د ماشوم پاملرنې ته ګمارل شوي.

د یو ماشوم لپاره چې د ایالت وارډ وي، د دې پرځای چې د ابتدایي مداخلې خدماتو وړاندې کونکي آژانسې لخوا وټاکل شي، یو قاضي چې د ماشوم قضیه څارنه کوي ممکن د سروګیټ والدین وټاکي تر هغه وخته پورې چې انتخاب د پورته انتخاب معیارونو سره سمون ولري.

استازی والدین د برخې C لاندې د ټولو موخو لپاره د والدینو په څیر یوشان حقونه لري.

د اړیکو معلومات

که تاسو د خپل کړنلاري حفظونو په اړه لا زیاتو معلوماتو ته اړتیا لرئ، د خپل محلي Family Resources Coordinator (FRC) (د کورنۍ سرچینو همغږي کوونکي) سره په دې اړیکه ونیسئ:

یا

که تاسو د شکایت درج کولو، د منځګړیتوب غوښتنه کولو او/یا د مناسبې پروسې اوریدنې لپاره پلان لرئ، مهرباني وکړئ د ESIT پروګرام سره په دې اړیکه ونیسئ:

Department of Children, Youth & Families Early Support for Infants and Toddlers

(د ماشومانو، ځوانانو او کورنیو لپاره د Washington د ایالت څانګه د کوچنیانو او نوی تګ کوونکي

ماشومانو لپاره د ابتدایي ملاتړ) پروګرام

PO Box 40970

Olympia, Washington 98504-0970

esit@dcyf.wa.gov

www.dcyf.wa.gov/services/child-dev-support-providers/esit

سرچینه:

Washington PAVE (Partnerships for Action, Voices for Empowerment)

(د اقدام لپاره ملګرتیا، د پیاوړتیا لپاره غږونه)

6316 S. 12th St.

Tacoma, Washington 98465

تلیفون: 1-800-5-PARENT

فاکس: 253-566-8052

pave@wapave.org

www.wapave.org

په ټولو پروګرامونو او فعالیتونو کې تبعیض منع دی. هیڅوک باید د نژاد، رنګ،

مذهب، عقیدې، ملي اصل، جنسیت، عمر یا معیوبیت پر بنسټ لرې نه شي.

که تاسو خوښوی ددې سند کاپیګانې په بدیل شکل یا ژبه کې ولرئ، مهرباني

وکړئ د DCYF Constituent Relations (د DCYF د جوړښت سره اړیکه ونیسئ)

(1-800-723-4831 | 360-902-8060, ConstRelations@dcyf.wa.gov).